

Prioriteitennota voor de indiening en selectie van animatieprojecten (single project)

Beoordelingscommissie Filmfonds Animatie

1. Inleiding

Het VAF streeft naar een grote diversiteit aan films, waarbij verschillende segmenten van het publiek zo goed mogelijk hun gading vinden. Films met het potentieel om het oorspronkelijk beoogde doelpubliek te overstijgen vormen daarbij een meerwaarde. Hoe het VAF uiteindelijk tot zijn selectie van goed te keuren filmprojecten komt, wordt stap voor stap uitgelegd in deze prioriteitennota.

Deze prioriteitennota biedt de **beoordelingscommissies** een helder **kader** waarbinnen deze - rekening houdend met de beleidsprioriteiten van het VAF - projecten kunnen analyseren en selecteren. De bedoeling is niet om een strikte set regels op te leggen, maar wel om duidelijk te verwoorden wat de **strategische prioriteiten** binnen het selectiebeleid van het VAF zijn. Het is een **dynamisch** kader: de inherente kwaliteitsevaluatie van projecten kan immers niet gereduceerd worden tot het louter afvinken van criteria. Daarom spreken we verder in deze nota bewust van '**aandachtspunten**' i.p.v. harde 'criteria', hoewel dit voor sommige aspecten wél degelijk het geval is.

Ook voor **aanvragers** is het belangrijk om vooraf te weten waar het VAF prioriteit aan geeft en wat er meespeelt bij de beoordeling van hun projecten. Daarom wordt deze nota ook publiek beschikbaar gemaakt op de website.

Voor een goed begrip is het belangrijk deze prioriteitennota juist te situeren in het **parcours dat aanvraagdossiers bij het VAF doorlopen (3 fasen)**:

- Deze nota vervangt geenszins het *formele ontvankelijkheidsonderzoek* van de steunaanvragen dat onmiddellijk na de ontvangst van de aanvraag plaatsvindt. Deze check wordt uitgevoerd door de projectbeheerders, dus het interne team van het VAF.
- Vooral in de daaropvolgende *beoordelingsfase* heeft deze prioriteitennota zijn nut, n.l. als toetssteen voor de beoordelingscommissie. Hierin zetelen de externe deskundigen. Zij beoordelen alle ontvankelijke aanvragen en komen tot een selectie.
- Deze beoordelingsfase leidt vervolgens tot een advies voor de Raad van Bestuur van het VAF, die als laatste stap in het parcours de *eindbeslissing* neemt.

2. Wat moet men vooraf weten als men de indiening van een aanvraag overweegt?

2.1. welke projecten ondersteunt het VAF/Filmfonds (algemeen en specifiek voor animatie)?

Het VAF/Filmfonds staat open voor **een breed scala aan projecten in de categorieën fictie, animatie, documentaire en Filmlab**. Via een aparte commissie Innovatielab worden ook **immersieve (AR/VR) en interactieve projecten** in deze vier zelfde categorieën ondersteund.

Het VAF/Filmfonds ondersteunt enkel **single projecten** (geen series -> VAF/Mediafonds). Zolang een werk **autonoom** en reproduceerbaar is en te 'bekijken' via **één scherm**, kan het worden ingediend bij het VAF/Filmfonds, in tegenstelling tot video-installaties of audiovisuele creaties die onderdeel zijn van een ruimer artistiek geheel (bv onderdeel van een theater- of muziekproductie).

Het ondersteuningsbeleid van het VAF is gefocust op de **professionele audiovisuele sector**, waarbij ook debuterend professioneel talent kansen moet krijgen.

Welke genres of soorten projecten ondersteunt het VAF niet: reclameproducties, projecten gerealiseerd in het kader van het onderwijs, producties met een uitsluitend educatief doeleinde, porno- en (s)exploitation films, door een overheid, openbare instelling of onderneming bestelde opdrachtfilms, videoclips op bestelling van de muziekindustrie, projecten uit de amateurkunsten. Sociaal-artistieke projecten die enkel gericht zijn op de actieradius van het sociaal-cultureel werk en geen bredere publieksverspreiding tot doel hebben.

Welke omschrijving hanteert het VAF voor animatie in het algemeen: een audiovisuele creatie, die in haar productieproces hoofdzakelijk gebruik maakt van beeld per beeld technieken zoals stop-motion, klassieke tekenfilm of computer gegenereerde animatiefilm (met inbegrip van het gebruik van game mechanics), in al hun mogelijke vormen. Ook creaties met verfilmde poppen worden in deze categorie behandeld.

2.3. Onderscheid majoritaire / minoritaire projecten

Bij het ontvankelijkheidsonderzoek (fase 1, zie hoger) wordt er door het VAF-team onderzocht of de aanvraag voldoet aan de formele regels. Daarbij wordt o.a. een onderscheid gemaakt tussen majoritair Vlaamse en minoritair Vlaamse projecten. Ook de beoordeling (fase 2) verschilt.

Afhankelijk van het majoritair of minoritair 'statuut' nemen de projecten binnen de strategie van het VAF een andere plaats in. De opdracht van het VAF ligt in de eerste plaats immers bij het stimuleren en ondersteunen van Vlaams talent (Vlaams in bredere zin: grosso modo gaat het over personen die wonen en/of doorgaans werken in Vlaanderen). Het belang van én de focus op 'majoritair

Vlaams' is voornamelijk daarop gebouwd. Bij **majoritair Vlaamse** aanvragen is het VAF vaak de hoeksteenfinancier en is de hoofdreden voor toekenning voornamelijk van culturele aard.

In de tweede plaats kan het VAF ook meestappen in coproductieprojecten die elders werden geconcipeerd en waarbij een Vlaamse coproducent is betrokken. Als cultureel fonds focust het VAF ook bij deze **minoritair Vlaamse** aanvragen op projecten waar Vlaams creatief talent op significante wijze bij betrokken is en/of die bijzondere relevantie hebben voor Vlaanderen en de Vlaamse film community. De financiering door het VAF is hier eerder aanvullend van aard. Bij deze aanvragen wordt een groot deel van de financiering in de andere regio('s) verondersteld en die moet bij indiening concreet bewezen zijn.

De meeste coproducties van initieel buitenlandse lange animatieprojecten maken dan ook vaak meer kans op ondersteuning door [Screen Flanders](#), het economisch filmfonds. Bij Screen Flanders ligt het accent veel meer op het economische hefboomeffect van structurele bestedingen in de AV sector in het Vlaams Gewest dan op een creatieve samenwerking met Vlaams talent.

Coproducties vanuit andere territoria gaan bij toekenning rechtstreeks in mindering van het commissiebudget. Daarom vragen wij de commissieleden expliciet om in hun evaluatie rekening te houden met twee cumulatieve aspecten: niet enkel de kwaliteit van het project op zich speelt een rol maar ook de relevantie voor het VAF binnen de globale beleidsprioriteiten. Werkgelegenheid voor animatoren en het in stand houden van animatiestudio's in Vlaanderen is geen voldoende reden voor ondersteuning, maar kan wel als secundair argument meegenomen worden.

Samenwerking met Nederlandse en/of Franstalig Belgische partners wordt aangemoedigd maar is niet dwingend.

De benadering van minoritaire aanvragen verschilt dus van die van majoritaire aanvragen voor wat betreft:

- het moment van indiening (minoritair Vlaamse projecten zijn pas ontvankelijk vanaf het stadium van een productiepremie)
- het aandeel financiering dat al moet bewezen zijn bij indiening
- de hoogte van de toegekende bedragen (lagere bijdrage)
- de extra bevraging bij minoritaire projecten over de meerwaarde van het VAF om mee te investeren

Om in te spelen op steun vanuit Creative Europe voor bi-majoritaire ontwikkeling van projecten, kan het VAF ook ontwikkelingssteun toekennen aan lange minoritaire projecten, indien er voldoende Vlaams creatief talent aanwezig is. Minstens twee van volgende functies moeten door Vlaams talent zijn ingevuld:

- de (co)scenarist
- de (co)regisseur
- de auteur van de grafische bijbel
- de auteur van de literaire bijbel
- de hoofdanimatieregisseur
- de hoofd storyboarder
- de production designer/art director

- de hoofdsupervisor van de background designs
- de hoofdcomponist

2.4. Over welk jaarbudget spreken we?

Het VAF beschikt over beperkte middelen, waardoor duidelijke keuzes moeten gemaakt worden en slechts een gedeelte van de aanvragen kan gehonoreerd worden. Het VAF-jaarbudget voor een bepaalde categorie – zoals vastgelegd in de beheersovereenkomst - is daarbij een goede indicator voor de mogelijkheden die het in realiteit heeft om aanvragen in diverse stadia financieel te ondersteunen.

Jaarbudget VAF/Filmfonds voor animatie:

- 2023-2025: 1.575.000 euro

Dit is het volledige basisbudget waaruit geput wordt om aan animatieprojecten scenario-, ontwikkelingssteun en productiesteun te verlenen. Het dekt ook het budget voor minoritaire projecten, impulspremies en coachings.

Met dit jaarbudget is het VAF niet in staat om meerdere lange majoritair Vlaamse animatiefilms substantieel mee te financieren zonder de kansen voor andere soorten projecten te hypothekeren. De lat voor deze lange projecten ligt dan ook zeer hoog. Daarom voorziet het VAF naast steun voor majoritaire projecten ook een verhoging van zijn minoritaire bijdrage van 100.000 naar 200.000 euro voor minoritair Vlaamse lange projecten indien minstens twee van volgende functies door Vlaams talent zijn ingevuld:

- de (co)scenarist
- de (co)regisseur
- de auteur van de grafische bijbel
- de auteur van de literaire bijbel
- de hoofdanimatieregisseur
- de hoofd storyboarder
- de production designer/art director
- de hoofdsupervisor van de background designs
- de hoofdcomponist

De reële budgetten per jaar zijn licht onderhevig aan fluctuaties door bv vrijgaven van projecten die niet doorgaan, beperkte verschuivingen tussen categorieën en VAF-domeinen in functie van reële noden en beleidsprioriteiten in een bepaald jaar.

3. Aandachtspunten voor de selectie van projecten

3.1. Hoe kijkt de beoordelingscommissie naar een project?

Onder punt 2 staat te lezen wat het VAF ondersteunt en wat niet. Echter, gezien het beperkte budget van het VAF/Filmfonds blijven ook binnen wat mogelijk is, keuzes noodzakelijk en daar kunnen de in deze nota beschreven beleidsprioriteiten en aandachtspunten bij helpen.

Op basis van het aanvraagdossier evalueert de beoordelingscommissie of het project voldoende garanties in zich draagt om zijn eigen finaliteit(en) te bereiken. Naar gelang het stadium waarin het project zich bevindt (scenario-, ontwikkelings- of productie-aanvraag) worden de nodige elementen aangeleverd om in het desbetreffende stadium met kennis van zaken te kunnen beoordelen.

Zo wordt iedere aanvraag in de selectieprocedure als een 'package' van verschillende factoren bekeken. Deze factoren winnen aan belang doorheen de diverse beoordelingsstadia. Cruciaal is dat deze factoren samen de vereiste coherentie vertonen in functie van het opzet van het project. Het pakket moet kloppen en maximale garanties bieden in functie van de nagestreefde doelstellingen.

Deze factoren zijn:

1. *de inhoud en vorm van het project zelf*: synopsis, treatment en/of scenario, verhaal, personages, thema's, regievisie, visuele/grafische stijl, animatietechniek(en), ...
2. *de creatieve en zakelijke talenten die aan het project meewerken* (scenarist, regisseur, productieteam, cast & crew, ...)
3. *het publiekspotentieel* binnen het eigen opzet: vanaf aanvraag ontwikkelingssteun een duidelijk onderbouwde omschrijving van het doelpubliek (door scenarist, regisseur en producent samen). Op basis hiervan bij aanvraag productiesteun een coherent vertonings- en marketingplan dat de ambities van de indieners reflecteert.
4. Het achterliggende *businessplan* om het project op een realistische en professionele manier tot stand te brengen: financieringsplan en budget.

Uiteraard sluit het VAF ook meer risicovolle projecten niet bij voorbaat uit, zelfs al biedt de hoger vermelde package minder maximale garanties. Het toekennen van steun wordt toch overwogen als blijkt dat hier overtuigende redenen voor zijn (b.v. een artistiek bijzonder sterk, uitdagend of vernieuwend project, kans voor uitzonderlijk, beloftevol talent, ...). Voorwaarde is sowieso dat de vorm en inhoud van het project zelf voldoende aantrekkelijk blijven voor de vooropgestelde doelgroep. Voor aspecten waar dit pakket minder zekerheid biedt, kan het VAF [coaching](#) aanbieden om het project inhoudelijk/artistiek of zakelijk naar een hoger niveau te tillen.

Om deze 'package' goed te kunnen beoordelen doet het VAF beroep op een complementaire groep van commissieleden, waarbinnen zowel artistieke als zakelijke expertise aanwezig is, alsook deskundigheid op het vlak van vertoningspotentieel. Deze commissie beoordeelt los van de persoonlijke of

individuele smaak van de deskundigen, maar vertrekt van de intrinsieke merites/finaliteit van het project. Finaal weegt de commissie de ingediende projecten ook tegenover elkaar af, zodat men komt tot een eindselectie van de meest kwaliteitsvolle aanvragen binnen de beperkte jaarmiddelen van het VAF in lijn met de beleidsprioriteiten.

3.2. Wat zijn aandachtspunten bij het onderzoek en de discussie van de beoordelingscommissie?

Hieronder beginnen we met een overzicht van een aantal algemene aandachtspunten die van toepassing zijn voor alle animatiefilms. Daaronder staan nog een aantal bijkomende aandachtspunten opgesomd, die afhankelijk zijn van het gekozen format.

3.2.1. Voor alle animatiefilms

- sterke, authentieke en originele verhalen of onderwerpen via overtuigende en grondig uitgewerkte plannen
- talentvolle makers: zowel nieuw als gevestigd talent
- competente producenten met een bewezen track record i.f.v. het project
- voldoende publiekspotentieel eigen aan het project (zie hoger bij 'package')
- professionalisme/vakmanschap van de hele onderneming (project, makers, productionele en technische omkadering, ...)
- inclusie: voldoende aandacht besteden aan inclusie binnen het team (makers, productie, cast, crew, ...) en een zo representatief mogelijk beeld van onze samenleving nastreven. Omdat binnen de specificiteit van een project inclusie op verschillende manieren kan gerealiseerd worden, voorziet het VAF [meer info en tips](#) op de website.
- bewustzijn rond haalbaarheid en realiteitszin van het totale projectplan
- USP/originaliteit (waarom verdient deze film in de exponentieel toenemende hoeveelheid aan keuzemogelijkheden de aandacht van het publiek?)
- de betekenis van het project voor het professioneel parcours van de maker(s) en de producent
- engagement van de producent m.b.t. naleving van het Sociaal Charter

Belangrijke extra troeven:

- maatschappelijke relevantie (in brede zin)
- crossover potentieel buiten de oorspronkelijke publieksdoelgroep
- innovatie in brede zin: creatief, inhoudelijk, vormelijk, productioneel, ... (dus niet te lezen als: technologisch)
- de production value

3.2.2. Voor kortere* formats

- de aanwezigheid van een persoonlijke vormelijke of inhoudelijke stempel/signatuur van de maker(s)
- de artistieke relevantie en uitzonderlijke karakter van het project
- de bijzondere, diepgravende en/of eigenzinnige inhoud
- verrassende of vernieuwende keuzes

- de kans op betekenisvolle internationale uitstraling van het project, idealiter vertaald in de reële interesse van toonaangevende buitenlandse/internationale partners (b.v. interesse van hoog aangeschreven coproducten, internationale sales agents, belangrijke festivals of curatoren, ...)

3.2.3. Voor langere* formats

- de ambitie is een binnen- en buitenlands publiek aan te spreken
- het publiekspotentieel van het project valt o.a. af te leiden uit: het engagement van belangrijke partners op het vlak van financiering, distributie en/of vertoning (de 'markt')
- een vertelling die aangepast is aan de 'attention span' voor een lange film, gecombineerd met een 'frisse/ originele' benadering van vorm en/of inhoud
- ook hier gaat de voorkeur naar originele projecten, niet naar slappe afkooksels van Pixar- of Disneyfilms

* afhankelijk van het soort project beantwoorden middellange formats eerder aan de wetmatigheden van kortere of van langere formats

4. Wat na de release van de animatiefilm?

Belangrijk is dat alles eraan wordt gedaan om het publieksbereik en de uitstraling van de animatiefilm te maximaliseren. Uiteraard gaat het over een brede definitie van publieksbereik op alle schermen (bioscoop, lineaire uitzending, platformen, festivalvertoningen, ad hoc vertoningen voor bepaalde doelgroepen*). Daarnaast is ook culturele erkenning via festivalselecties en – prijzen en belangrijke nominaties een vorm van welslagen van de animatiefilm.

De concrete informatie over het onthaal van de animatiefilm wordt na drie jaar, te rekenen vanaf de release, ook door het VAF gerapporteerd aan de minister van Cultuur en het departement Cultuur, Jeugd en Media. Deze informatie zal door het VAF opgevraagd worden bij de producent.

Voor significant ondersteunde, majoritair Vlaamse lange animatiefilms volgt nog een extra evaluatiemoment. Eén jaar na de officiële releasedatum van een film plant het VAF een evaluatie in van het ondersteunde project in aanwezigheid van de scenarist, regisseur en producent. Dit evaluatiegesprek heeft als doelstelling om via een open gesprek een aantal elementen grondig te behandelen en te toetsen of de doelstellingen geformuleerd in het aanvraagdossier al dan niet gerealiseerd zijn.

Daarbij wordt gepeild naar onder meer (niet exhaustief) :

- Wat zijn de meest ingrijpende wijzigingen (qua publiek, aanpak, budget, inhoudelijk, ...) tussen aanvraag en uiteindelijke resultaat? (waarom zijn die gebeurd en welke gevolgen heeft dat opgeleverd of veroorzaakt?)

- Heeft de film zijn inhoudelijke en artistieke verwachtingen gerealiseerd of niet?
- Heeft de film de prognose van publieksbereik gerealiseerd of niet? (Waarom niet?) Wat kan nog gerealiseerd worden via lineaire uitzending of platformen, of verder via de longtail? Wat zijn concrete plannen of afspraken daarover?
- Hoe was de globale perceptie bij publiek, media en het onthaal op lokale en internationale festivals?
- In welke mate is afgeweken van het aanvankelijke business en waarom? Wat was het effect op de uitvoering van de productie?
- Heeft de film zijn financiële en economische doelstellingen gerealiseerd? Waarom (niet)?
- Was de gevoerde distributie en marketingcampagne effectief – waarom (niet?)
- Wat beschouwt de creatieve/productionele ploeg als de belangrijke succesfactoren van deze film en positieve ervaring voor de toekomst?
- Wat beschouwt de creatieve/productionele ploeg als de belangrijkste tekortkomingen van deze film en de exploitatie en welke lessen levert dat op voor de toekomst?

Dit evaluatiegesprek gebeurt o.a. op basis van een vooraf bezorgde uniforme vragenlijst, samen met een door het VAF samengesteld dossier met reeds aanwezige info over publiekscijfers, belangrijke prijzen, nominaties, selecties, persartikels en de oorspronkelijke intenties van de aanvragers m.b.t. doelpubliek, marketing en vertoning. Dit dossier moet voorafgaand aan het gesprek verder aangevuld worden door de producent.

Het gesprek vindt plaats onder de vorm van een open dialoog en wordt nadrukkelijk ook beschouwd als een leermoment om daar aandachts- of verbeterpunten voor de toekomst uit te distilleren. Het zal in geen geval een afvinken van een aantal topics zijn, maar het VAF verwacht wel dat daar de nodige energie en voorbereiding zal worden aan besteed. Het zal immers ook niet vrijblijvend zijn en voortaan een actieve rol spelen in de aanvraagcyclus voor nieuwe projecten.

Het aangevulde evaluatiedossier wordt mee overgemaakt aan de beoordelingscommissie bij indiening van een volgend project van dezelfde aanvragers en zal één van de belangrijke elementen vormen bij de beoordeling ervan. Bij herhaalde aandachtspunten die ook bij een tweede of derde evaluatie blijven terugkomen en waar geen adequate actie of verbetering op volgt zal dit dan ook negatief afstralen op de slaagkansen van een volgende aanvraag.

26.01.2024